Deddf Cyfraith sy'n Deillio o'r Undeb Ewropeaidd (Cymru) 2018

2018 dccc 3

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ar gyfer gweithredu o ran Cymru gyfraith sy'n deillio o'r Undeb Ewropeaidd sy'n ymwneud â phynciau sydd wedi eu datganoli i'r Cynulliad, mewn cysylltiad ag ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd. [6 Mehefin 2018]

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

Cyflwyniad

1 Trosolwg

Mae'r Ddeddf hon—

(a) yn darparu ar gyfer gwneud, ailddatgan a phennu cyfraith Cymru sy'n deillio o'r UE gan Weinidogion Cymru mewn rheoliadau ac yn gwneud darpariaeth gysylltiedig (adrannau 2 i 8);

(b) yn darparu pwerau eraill i Weinidogion Cymru i wneud darpariaeth mewn cysylltiad ag ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd (adrannau 9 i 13);

(c) yn gwneud darpariaeth ynghylch rhoi cydsyniad Gweinidogion Cymru i isddeddfwriaeth o fewn cwmpas cyfraith yr UE sydd wedi ei gwneud gan Weinidogion y Goron ac eraill o dan swyddogaethau newydd (adrannau 14 a 15).

Cyfraith Cymru sy'n deillio o'r UE

2 Cyfraith Cymru sy'n deillio o'r UE

Yn y Ddeddf hon, ystyr "cyfraith Cymru sy'n deillio o'r UE" yw—

(a) y darpariaethau a wneir mewn rheoliadau o dan adran 3 (cyfraith uniongyrchol yr UE a ddargedwir),

(b) y darpariaethau a wneir mewn rheoliadau o dan adran 4 neu sy'n parhau mewn effaith o dan neu yn rhinwedd rheoliadau o dan yr adran honno (deddfiadau sy'n deillio o gyfraith yr UE),

(c) y darpariaethau a wneir mewn offerynnau statudol a bennir o dan adran 5 (darpariaeth a wneir o dan bwerau sy'n ymwneud â'r UE ac sy'n parhau mewn effaith o dan adran 5), i'r graddau y maent yn cael effaith o dan yr adran honno,

fel yr ychwanegir at y corff hwnnw o gyfraith neu fel y mae'n cael ei addasu fel arall gan neu o dan y Ddeddf hon neu gan ddeddfiadau eraill o bryd i'w gilydd.

3 Pŵer i ddargadw cyfraith uniongyrchol yr UE

(1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth o fewn cymhwysedd datganoledig sy'n cyfateb i gyfraith uniongyrchol yr UE at ddiben parhau â'i gweithrediad, i'r graddau y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol, ar ôl i'r Deyrnas Unedig ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.

(2) Wrth wneud rheoliadau o dan yr adran hon, rhaid i Weinidogion Cymru geisio parhau â'r hawliau, y pwerau, yr atebolrwyddau, y rhwymedigaethau, y cyfyngiadau, y rhwymedïau a'r gweithdrefnau a gydnabyddir ac sydd ar gael yng nghyfraith Cymru a Lloegr yn rhinwedd adran 2(1) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 ar adeg gwneud y rheoliadau.

(3) Yn yr adran hon, ystyr "cyfraith uniongyrchol yr UE" yw—

(a) darpariaeth yng Nghytuniadau'r UE sy'n cael effaith uniongyrchol yng nghyfraith Cymru a Lloegr yn rhinwedd adran 2(1) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 i'r graddau nad yw ei heffaith yn cael ei hatgynhyrchu mewn deddfiad sy'n gymwys o ran Cymru ar y diwrnod y daw'r adran hon i rym (pa un a yw'r deddfiad yn rhychwantu tiriogaethau eraill neu'n gymwys iddynt ai peidio);

(b) darpariaeth mewn unrhyw reoliad gan yr UE, penderfyniad gan yr UE neu ddarn o ddeddfwriaeth drydyddol yr UE i'r graddau nad yw ei heffaith yn cael ei hatgynhyrchu mewn deddfiad sy'n gymwys o ran Cymru ar y diwrnod y daw'r adran hon i rym (pa un a yw'r deddfiad yn rhychwantu tiriogaethau eraill neu'n gymwys iddynt ai peidio);

(c) unrhyw Atodiad i gytundeb yr AEE, i'r graddau—

(i) y mae'n cyfeirio at unrhyw beth sy'n dod o fewn paragraff (b) neu'n cynnwys cyfaddasiadau o unrhyw beth o'r fath, a

(ii) nad yw ei effaith yn cael ei hatgynhyrchu mewn deddfiad sy'n gymwys o ran Cymru ar y diwrnod y daw'r adran hon i rym (pa un a yw'r deddfiad yn rhychwantu tiriogaethau eraill neu'n gymwys iddynt ai peidio);

(d) Protocol 1 i gytundeb yr AEE (sy'n cynnwys cyfaddasiadau llorweddol sy'n gymwys mewn perthynas ag offerynnau gan yr UE y cyfeirir atynt yn yr Atodiadau i'r cytundeb hwnnw).

(4) Wrth wneud darpariaeth sy'n cyfateb i gyfraith uniongyrchol yr UE, mae gan Weinidogion Cymru y pŵer (ymhlith pethau eraill)—

(a) i beidio â chynnwys unrhyw beth yng nghyfraith uniongyrchol yr UE na fydd ganddo unrhyw gymhwysiad ymarferol o ran Cymru neu unrhyw ran o Gymru neu a fydd fel arall yn ddiangen neu'n sylweddol ddiangen;

(b) i beidio â chynnwys yng nghyfraith uniongyrchol yr UE swyddogaethau endidau o'r UE, neu swyddogaethau mewn perthynas ag endidau o'r UE, na fydd ganddynt swyddogaethau mwyach yn y cyswllt hwnnw o dan gyfraith yr UE mewn perthynas â'r Deyrnas Unedig neu unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig;

(c) i beidio â chynnwys darpariaeth ar gyfer trefniadau cilyddol, neu mewn cysylltiad â threfniadau cilyddol, rhwng—

(i) y Deyrnas Unedig neu unrhyw ran ohoni neu awdurdod cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig, a

(ii) yr UE, endid o'r UE, Aelod-wladwriaeth neu awdurdod cyhoeddus mewn Aelod-wladwriaeth,

na fyddant yn bodoli mwyach neu na fyddant yn briodol mwyach;

(d) i beidio â chynnwys darpariaeth ar gyfer trefniadau eraill neu mewn cysylltiad â threfniadau eraill—

(i) sy'n ymwneud â'r UE, endid o'r UE, Aelod-wladwriaeth neu awdurdod cyhoeddus mewn Aelod-wladwriaeth, neu

(ii) sydd fel arall yn ddibynnol ar aelodaeth y Deyrnas Unedig o'r UE,

ac na fyddant yn bodoli mwyach neu na fyddant yn briodol mwyach;

(e) i beidio â chynnwys darpariaeth ar gyfer unrhyw drefniadau cilyddol neu unrhyw drefniadau eraill, neu mewn cysylltiad ag unrhyw drefniadau cilyddol neu unrhyw drefniadau eraill, nad ydynt yn dod o fewn paragraff (c) neu (d) ac na fyddant yn bodoli mwyach, neu na fyddant yn briodol mwyach, oherwydd i'r Deyrnas Unedig beidio â bod yn barti i unrhyw un neu ragor o Gytuniadau'r UE;

(f) i ddileu cyfeiriadau at yr UE yng nghyfraith uniongyrchol yr UE na fyddant yn briodol mwyach;

(g) i ddarparu i swyddogaethau endidau o'r UE neu awdurdodau cyhoeddus mewn Aelod-wladwriaethau sydd yng nghyfraith uniongyrchol yr UE (gan gynnwys gwneud offeryn o natur ddeddfwriaethol neu ddarparu cyllid) fod—

(i) yn arferadwy gan awdurdod cyhoeddus (pa un a yw newydd ei sefydlu neu a yw wedi ei sefydlu at y diben ai peidio), neu

(ii) yn absennol neu'n wahanol mewn darpariaeth a wneir gan y rheoliadau;

(h) i ddarparu ar gyfer sefydlu awdurdodau cyhoeddus i gyflawni'r swyddogaethau y darperir ar eu cyfer gan reoliadau o dan yr adran hon;

(i) i addasu deddfiad.

(5) Ond ni chaiff rheoliadau o dan yr adran hon—

(a) gosod na chynyddu trethiant;

(b) gwneud darpariaeth ôl-weithredol;

(c) creu trosedd berthnasol;

(d) rhoi swyddogaeth i un o Weinidogion y Goron na gosod swyddogaeth arno;

(e) dileu nac addasu swyddogaeth cyn cychwyn un o Weinidogion y Goron oni bai bod gwneud hynny yn gysylltiedig â darpariaeth arall sydd wedi ei chynnwys yn y rheoliadau neu'n ganlyniadol iddi.

(6) Rhaid i reoliadau o dan yr adran hon—

(a) cael eu gwneud cyn y diwrnod ymadael, a

(b) peidio â dod i rym cyn y diwrnod ymadael.

4 Ailddatgan a pharhad deddfiadau sy'n deillio o'r UE

(1) Mae'r pŵer yn is-adran (2) yn gymwys i ddeddfiad—

(a) os cafodd ei basio neu ei wneud, neu os yw'n gweithredu, yn gyfan gwbl neu i ryw raddau at ddiben a grybwyllir yn adran 2(2)(a) neu (b) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 (pa un a yw wedi ei wneud o dan adran 2(2) o'r Ddeddf honno neu baragraff 1A o Atodlen 2 iddi ai peidio), neu

(b) os yw'n ymwneud fel arall â'r UE neu'r AEE at bob diben neu at rai dibenion.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau—

(a) diddymu neu ddirymu deddfiad sydd o fewn cymhwysedd datganoledig yn gyfan gwbl;

(b) datgymhwyso deddfiad sydd o fewn cymhwysedd datganoledig yn gyfan gwbl neu'n rhannol, i'r graddau y mae o fewn cymhwysedd datganoledig;

(c) ailddatgan deddfiad a ddiddymir neu a ddirymir o dan baragraff (a) gyda neu heb addasiadau o fewn cymhwysedd datganoledig;

(d) ailddatgan deddfiad a ddatgymhwysir o dan baragraff (b), i'r graddau y mae wedi ei ddatgymhwyso, gyda neu heb addasiadau o fewn cymhwysedd datganoledig;

(e) gwneud darpariaeth bellach o fewn cymhwysedd datganoledig mewn cysylltiad ag ailddatgan deddfiad o dan baragraff (c) neu (d).

(3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau—

(a) darparu i ddarpariaeth mewn is-ddeddfwriaeth a wneir o dan neu yn rhinwedd darpariaeth a ddiddymir neu a ddirymir drwy reoliadau o dan is-adran (2)(a) barhau mewn effaith fel pe bai wedi ei gwneud o dan neu yn rhinwedd darpariaeth mewn rheoliadau o dan is-adran (2)(c) (gan gynnwys darpariaeth mewn is-ddeddfwriaeth a wneir o dan neu yn rhinwedd swyddogaethau nad ydynt wedi eu hailddatgan yn y rheoliadau o dan is-adran (2)(c));

(b) darparu i ddarpariaeth mewn is-ddeddfwriaeth a wneir o dan neu yn rhinwedd darpariaeth i'r graddau y mae wedi ei datgymhwyso drwy reoliadau o dan is-adran (2)(b) barhau mewn effaith fel pe bai wedi ei gwneud o dan neu yn rhinwedd darpariaeth mewn rheoliadau o dan is-adran (2)(d) (gan gynnwys darpariaeth mewn is-ddeddfwriaeth a wneir o dan neu yn rhinwedd swyddogaethau nad ydynt wedi eu hailddatgan yn y rheoliadau o dan is-adran (2)(d));

(c) addasu darpariaeth mewn is-ddeddfwriaeth sy'n parhau mewn effaith o dan yr is-adran hon a gwneud darpariaeth bellach mewn cysylltiad â'i heffaith barhaus, os yw'r addasiad neu'r ddarpariaeth bellach o fewn cymhwysedd datganoledig.

(4) Ni chaiff rheoliadau o dan yr adran hon wneud addasiadau i ddeddfiad neu ddarpariaeth bellach mewn cysylltiad â'i ailddatgan neu ei barhad mewn effaith oni bai bod Gweinidogion Cymru yn ystyried bod yr addasu neu'r ddarpariaeth bellach yn angenrheidiol er mwyn sicrhau gweithrediad effeithiol y deddfiad ar ôl i'r Deyrnas Unedig ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.

(5) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon gynnwys darpariaeth (ond nid ydynt yn gyfyngedig i ddarpariaeth)—

(a) sy'n dileu unrhyw beth nad oes ganddo unrhyw gymhwysiad ymarferol o ran Cymru neu unrhyw ran ohoni neu sydd fel arall yn ddiangen neu'n sylweddol ddiangen;

(b) sy'n dileu swyddogaethau endidau o'r UE, neu swyddogaethau mewn perthynas ag endidau o'r UE, nad oes ganddynt swyddogaethau yn y cyswllt hwnnw mwyach o dan gyfraith yr UE mewn perthynas â'r Deyrnas Unedig neu unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig;

(c) sy'n dileu darpariaeth ar gyfer trefniadau cilyddol, neu mewn cysylltiad â threfniadau cilyddol, rhwng—

(i) y Deyrnas Unedig neu unrhyw ran ohoni neu awdurdod cyhoeddus sy'n arfer swyddogaethau o ran Cymru, a

(ii) yr UE, endid o'r UE, Aelod-wladwriaeth neu awdurdod cyhoeddus mewn Aelod-wladwriaeth,

nad ydynt yn bodoli mwyach neu nad ydynt yn briodol mwyach;

(d) sy'n dileu darpariaeth ar gyfer trefniadau eraill neu mewn cysylltiad â threfniadau eraill—

(i) sy'n ymwneud â'r UE, endid o'r UE, Aelod-wladwriaeth neu awdurdod cyhoeddus mewn Aelod-wladwriaeth, neu

(ii) sydd fel arall yn ddibynnol ar aelodaeth y Deyrnas Unedig o'r UE,

ac nad ydynt yn bodoli mwyach neu nad ydynt yn briodol mwyach;

(e) sy'n dileu darpariaeth ar gyfer unrhyw drefniadau cilyddol neu unrhyw drefniadau eraill, neu mewn cysylltiad ag unrhyw drefniadau cilyddol neu unrhyw drefniadau eraill, nad ydynt yn dod o fewn paragraff (c) neu (d) ac nad ydynt yn bodoli mwyach, neu nad ydynt yn briodol mwyach, oherwydd i'r Deyrnas Unedig beidio â bod yn barti i unrhyw un neu ragor o Gytuniadau'r UE;

(f) sy'n rhoi swyddogaethau neu'n gosod cyfyngiadau—

(i) a oedd mewn cyfarwyddeb gan yr UE ac a oedd mewn grym yn union cyn y diwrnod ymadael (gan gynnwys unrhyw bŵer i wneud deddfwriaeth drydyddol yr UE), a

(ii) y mae'n briodol eu dargadw;

(g) sy'n dileu cyfeiriadau at yr UE nad ydynt yn briodol mwyach.

(6) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon (ymhlith pethau eraill)—

(a) darparu i swyddogaethau endidau o'r UE neu awdurdodau cyhoeddus mewn Aelod-wladwriaethau (gan gynnwys gwneud offeryn o natur ddeddfwriaethol neu ddarparu cyllid)—

(i) fod yn arferadwy yn lle hynny gan awdurdod cyhoeddus (pa un a yw newydd ei sefydlu neu a yw wedi ei sefydlu at y diben ai peidio), neu

(ii) cael eu disodli, eu diddymu neu eu haddasu fel arall;

(b) darparu ar gyfer sefydlu awdurdodau cyhoeddus i gyflawni'r swyddogaethau y darperir ar eu cyfer gan reoliadau o dan yr adran hon.

(7) Ond ni chaiff rheoliadau o dan yr adran hon—

(a) gosod na chynyddu trethiant;

(b) gwneud darpariaeth ôl-weithredol;

(c) creu trosedd berthnasol;

(d) rhoi swyddogaeth i un o Weinidogion y Goron na gosod swyddogaeth arno, oni bai bod y rheoliadau yn ailddatgan y gyfraith;

(e) dileu nac addasu swyddogaeth cyn cychwyn un o Weinidogion y Goron oni bai bod gwneud hynny yn gysylltiedig â darpariaeth arall sydd wedi ei chynnwys yn y rheoliadau neu'n ganlyniadol iddi.